

EL ALETLERİİNDE

GÜV

Eğitimin Amacı

El aletleri ile yapılan çalışmalarda ortaya çıkan riskleri ve alınması gereken önlemleri öğrenmek

Öğrenim Hedefleri

- ➔ El aletleri kullanılarak yapılan her türlü çalışmalarda dikkat edilmesi gereken hususlar
- ➔ İlgili mevzuat hakkında bilgi sahibi olmak

Konu Başlıklarısı

- 👉 **El aletleri**
  - 👉 *Elektrikli*
  - 👉 *Pnömatik*
  - 👉 *Hidrolik*
  - 👉 *Mekanik*
- 👉 **El aletlerinin kullanımında dikkat edilecek hususlar**
- 👉 **İlgili mevzuat**

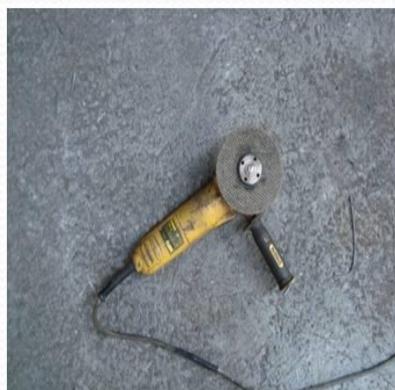
El Aletlerini kullanan işçiler aşağıdaki tehlikelere maruz kalırlar:

- 👉 Düşen fırlayan uçan aşındırıcı ve sıçrayan cisimler
- 👉 Tehlikeli tozlar, sisler, dumanlar, buhar ve gazlar
- 👉 Yırtılmış veya zarar görmüş kablolar, tehlikeli bağlantılar ve uygun olmayan topraklama

Temel Güvenlik Kuralları

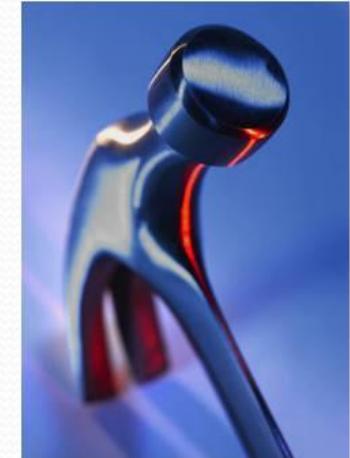
- 👉 Düzenli bakım yapılmalı
- 👉 Yapılacak iş için doğru alet kullanılmalı
- 👉 Üretici talimatlarına uyulmalı
- 👉 Doğru kişisel koruyucu malzeme kullanılmalı
- 👉 Muhafazaları mutlaka takılmalı, alet muhafzasız çalıştırılmamalı

El Aletlerinde Tehlikeler

Tehlikelere genelde yanlış kullanım ve bakımsızlık neden olur

- ➡ Ağzı bozuk anahtarlar
- ➡ Uçları mantarlaşmış keski ve murçlar
- ➡ Tutma yerleri çatlak, gevşek ve parçalanmış aletler
- ➡ Tutma yerleri bantlanmış aletler
  - ➡ -bant çatlakları gizliyor olabilir-
- ➡ Yanlış kullanım

- Kıvılcımın tehlikeli olacağı yerlerde kullanılacak el aletleri, kıvılcım çıkartmayacak malzemeden yapılmalı ve bu nitelikte olmayan aletler, bu yerlerde kullanılmamalıdır.
- Çekiç, balyoz, kalem, keski, zımba ve benzeri aletler, standartlarına uygun şekilde ve kaliteli çelikten yapılmış olmalı ve bunların bozulan veya çapaklanan başları, taşlama veya eželeme suretiyle düzeltilmelidir.

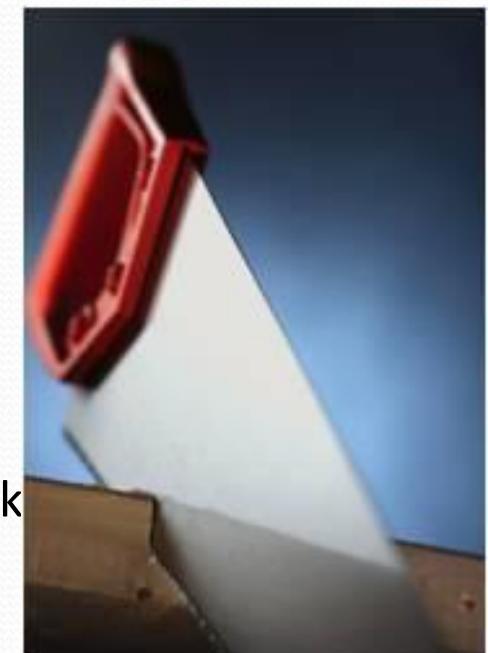
- El aletleri, yerlerde, merdivenlerde, geçitlerde veya işçilerin geçit olarak faydalanaabileceğи herhangi bir yer üzerinde ortada bulundurulmamalı ve bunlar için uygun dolap, askı tablosu veya en az 2 cm. yükseklikte etekliği bulunan raflar yapılmalıdır. Baş üstü yüksekliğinden düşмелere karşı gerekli tedbirler alınmadan, bunlar elden bırakılmamalıdır.
- Baltalar, keserler, satırlar gibi el aletleri, daima keskin olarak bulundurulmamalı, bunların sapları alete sıkı ve sağlam duracak şekilde geçirilmeli ve taşınmalarında uygun kılıf, askı veya mahfaza içinde bulundurulmalıdır.

- Penseler, tel makasları ve kıskaçları ile gergin tel, yay veya benzeri teller kesilirken, telin kesilen uçlarından biri uygun şekilde tespit edilmelidir.
- Somun sıkma veya gevşetme için, uygun anahtarlar kullanılacak, pense ve benzeri aletler kullanılmamalıdır. Normal kollu anahtarların ucuna boru geçirerek veya benzerleri takılarak uzatılmamalı ve anahtarlar, çekiç olarak kullanılmamalıdır. Mandren anahtarları, yuvasına gevşek oturacak ve bırakıldığında, kendiliğinden düşebilecek şekilde olacak ve zincir, ip veya benzerleriyle bir yere bağlanmış olmamamalıdır.

- Ege ve törpülerin metal bileziği bulunan sağlam sapları veya başka çeşit bir tutacakları olmalı ve bunlar sapsız olarak kullanılmamalıdır. Ege ve törpüler, sandık açma, çivi sökme veya sert bir cisme vurma işlerinde kullanılmamalı, bunlara çekiç ve benzeri aletle vurulmamalı ve eski eğelerden keski, kalem veya zımba gibi aletler yapılmamalıdır.
- Bıçakların sapları üzerine, gerekiğinde elyaf, deri veya paslanmaz çelikten yapılmış kabza mahfazaları yapılmalı veya parmak kavramları veya kalkan konulmalıdır. Kauçuğun kesilmesinde kullanılan bıçakların uçları, uygun şekilde yuvarlatılmalıdır. Konserve, deri yüzme, deri işleme ve lastik fabrikalarında kullanılacak bıçakların taşınmaları için, uygun kılıfları veya kınıları bulunmalıdır.

Aletin Adı	Görevi	Yanlış Kullanım
Tornavida	Vida Sıkmak /Gevsetmek	Yarma, Kama Veya Keski Olarak Kullanma
Kerpeten	Çivi Sökme/Çıkarma	Somun Sıkma/Gevsetme Çekiç Olarak Kullanma
Pense	Küçük Parçaları Tutma/ Çıkarma	Somun Sıkma/Gevsetme Çekiç Olarak Kullanma
Anahtarlar	Somun Sıkma/Gevsetme	Çekiç Olarak Kullanma Yanlış No Ve Tür
Bıçaklar	Kesme	Tornavida Gibi Veya Kutu Kapığı Açımda Kullanma
Eğeler	Törpüleme	Sapsız Kullanma, Eskiyenlerini Keski Tornavida Olarak Kullan.
Keskiler	Kesme, Yontma	Tornavida Veya Manivela Olarak Kullanma

- Emniyet gözlüğü ve eldiven gibi KKD ler kullanılmalı
- Çalışılan zemin yüzeyi çöp ve takılma kaymaya yol açacak malzemeden temizlenmeli
- Kesici aletleri sürekli keskin tutulmalı
- Aletler atılmamalı, elden ele verilmeli,
- Keskin aletler kılıf içinde taşınmalı
- Taşıma çantaları kulplu tip olmalı ve aletleri yükseğe çıkarmak veya aşağı indirmek için kullanılmalı

Muhafazaları ve emniyet anahtarları bulunmalı.

Yanlış kullanıldıklarında çok tehlikelidirler

Güç kaynaklarına göre değişik tipleri mevcuttur:

- Elektrikli
- Havalı
- Sıvı yakıtlı
- Hidrolik
- Barutla çalışan

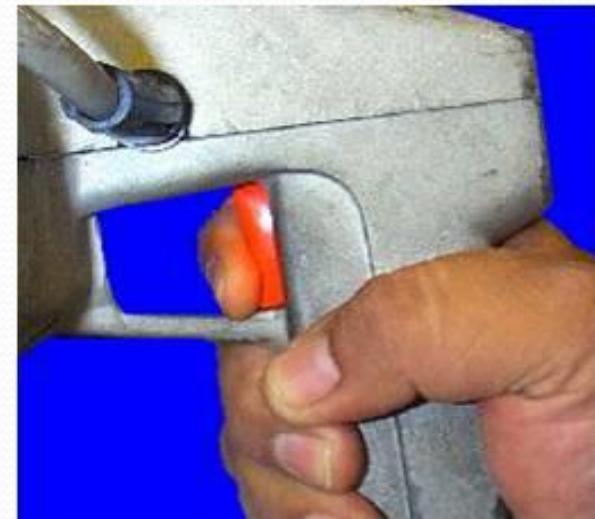

Elektrikli el aletleri aşağıdaki tip anahtarlardan birine sahip olmalıdır:

Sabit basınç anahtarı

Bırakıldığında enerjiyi keser

Örnek: daire testere, zincirli testere, taş motoru, elektrikli el matkabı

Açma kapama anahtarı

Örnekler: planyalar, zımpara tezgahları, torna, frezeler, şerit testereler

Elektrikli Aletler - Önlemler

- ➡ Aletler kullanılmadığı zaman, temizlik ve bakım yapılırken, parça değiştirirken fişi çekilmeli
- ➡ İşle ilgisi olmayan kişiler iş sahasından uzak tutulmalı
- ➡ İki elin kullanması gereken aletlerle çalışırken parça mengene veya işkence ile sabitlenmeli
- ➡ Fişi takılı alet taşınırken anahtarlarından tutulmamalı
- ➡ Aletin ayar ve bakımı enerjisiz durumda iken yapılmalı
- ➡ Aletleri keskin ve temiz tutulmalı
- ➡ Kıyafete dikkat edilmeli – sarkan bol paçalı giyecekler ve takılar tehlike kaynağıdır
- ➡ Hasar görmüş aletler kullanılmamalı, kullanılmasını önleyecek işaretleme yapılmalı.
- ➡ Hareketli ekipmanların yanında bol elbise, takı ve uzun saçla çalışılması önlenmeli.

Elektrikli Aletler - Önlemler

Portatif aletler kablosundan tutarak taşınmamalı,

Elk. kabloları, aletleri yukarı çekmek/ indirmek için kullanılmamalı,

Prizden çıkarmak için kablodan asılmamalı,

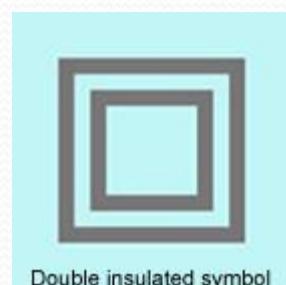
Kablo ve hortumlar, yağ, sıcak ve keskin kenarlardan korunmalı

Aletin motoru çabuk ısınıyorsa, kırılcım çıkarıyorrsa, aşırı gürültülü çalışıyorsa arızalı demektir, tamir edilmeli

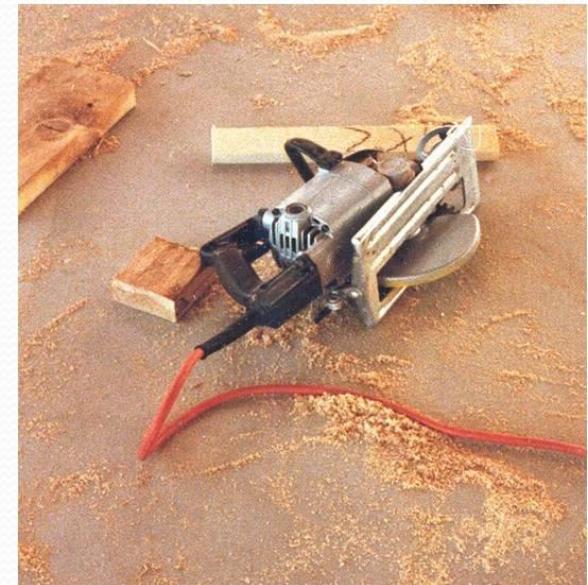

İşçileri elektrik şokundan korumak için bu aletler:

- Topraklı prize bağlı toprak hatlı kabloya sahip olmalı
- Çift izoleli olmalı
- İzolasyon trafosuna bağlı olmalı

- Tasarım limitlerinde kullanılmalı
- Kuru yerde saklanmalı,
- Onaylı değilse ıslak yerlerde kullanılmamalı,
- Islak yerlerde (12-24-42 V.) küçük gerilime bağlanmalı,
- Çalışma yerleri iyi aydınlatılmalı,
- Kablolar takılmaya neden olmamalı
- Temiz ve bakımlı bulundurulmalı, gerekiğinde yağlanması.
- Kullanmadan önce ve sonra sağlamlığı kontrol edilmeli.
- Arızalı aletler kullanılmamalı

Korumaları:

- ➡ Mil sonunu, somun ve flans çıkışlarını kapatmalı
- ➡ Taşla paralel ve uygun aralıkta olmalı
- ➡ Taşın minimum kısmı dışında kalacak şekilde koruma sağlanır.
- ➡ Torna kalemi veya matkap ucu gibi malzemeler taşlanacak işin koruyucusunun açısı **60 derece** olmalı
- ➡ Genel amaçlı taşlarda **90 derece**
- ➡ Seyyar taşlarda **180 derece** (Spiral ,Jet taşı)
- ➡ Yüzey taşlama tezgahlarında, taşlama ağzı açıklığı en fazla **125** derece olmalıdır.

Takmadan Önce:

- Hasara karşı yakından ve dikkatlice incelenmeli,
- Çatlak veya üretim hatalarına karşı ses testi yapılmalı

Test için:

- Hafif metal olmayan bir aletle yavaşça tıklatılmalı
- Taş çatlak bir ses çıkarıyorsa kullanılmamalı-
patlayabilir-

Aşındırıcı Taşların Kullanımı

Kırılmayı önlemek için:

- Taş mile serbestçe takılmalı
- Milin somunu taşı tutacak ve çap olmayacak
kadar sıkırmalı
- Taşın kesme veya taşlama hızına ulaşması beklenmeli
- Tam hızına erişinceye kadar taşın önünde durulmamalı
- Yüz/ göz koruyucuları kullanılmalı

*Mil hızının taşın üzerinde
yazılı maksimum hızı
aşmamasına dikkat edilmeli*

Taşlama Tezgahları

- İş sehpası-mesnet- ile taş
arasındaki açıklık maksimum
3 mm olarak ayarlanmalı.
- Çalışırken taş ayarı yapılmamalı

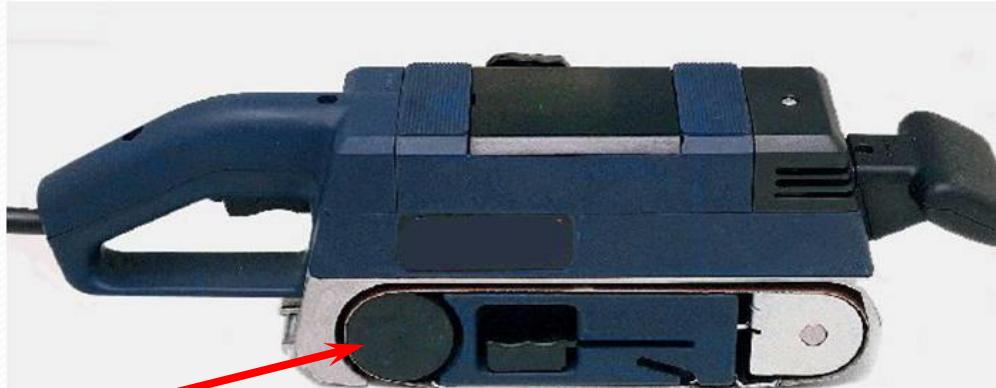
- Elektrikli aletlerin dönen kısımları koruma altına alınmalı
- Kayış-kasnaklar, şaftlar, zincirler, dişliler, mil ve volan gibi dönen kısımlar muhafaza takılmalı
- Alet kullanımda iken muhafazaları asla sökülmemeli

Muhafazalar – İşlem Noktası

*Bu fotoğraftaki daire
testerenin işlem noktası
uygun şekilde
muhafazalanmış*

Kapma Noktası

Makine muhafazaları aşağıda yazılı yerleri korumalıdır:

- 👉 Operasyon (işlem) noktası
- 👉 Çalışma durumundaki kapma noktaları
- 👉 Dönen Kısımlar
- 👉 Fırlayan çapak ve kıvılcımlar

Portatif Daire Testere Koruması

Bıçak taban plakasının altında ve üstünde muhafazalı olmalıdır. Alt muhafaza yaylı ve bıçak kesme yapmadığı zaman kapanacak şekilde olmalıdır.

Masa Tipi Daire Testere Koruması

Bıçağın muhafzası için kaput kullanılmalı

Daire testerelerin tabla yüksekliği 85-90 cm olmalıdır

- Basınçlı hava ile çalışır.
- Çivi, zımba tabancaları, zımpara, matkap ve yontucuları içerir
- Ana Tehlike – aletin fırlattığı cismin veya bağlantı parçalarının çarpmasıdır.
- Elektrik kabloları için alınan önlemlerin aynısı hava hortumları için de alınmalıdır.

Çivi Tabancası kesit görünüşü

Havalı Aletler - Bağlantılar

- Aletin hava hortumuna kurtulmayacak şekilde bağlandığından emin olunmalı
- Hava hortumunu alete bağladıktan sonra tel veya başka bir kilit sistemiyle emniyete alınmalı
- Hortumları ayıırken havayı kesmeli ve basıncı boşaltmalı.

Havalı Aletler - Bağlantılar

← Kabul edilemez

← Kabul edilebilir

Havalı Aletlerde Güvenlik

- Aletin namlusuna, iş yüzeyine temas etmediği sürece aletin çalışmasını engelleyecek bir kilit sistemi yerleştirilmeli
- Kırıcı matkabın ucunun yerinden fırlamasını önleyecek toka veya tutucu bir sistem yerleştirilmeli
- Göz ve kulak koruyucuları kullanılmalı.

Havalı Aletlerde Güvenlik

- ➡ Kullanılacak işe uygun hortum seçilmeli.
- ➡ Hortumlar zarar görmeyecek şekilde yerleştirilmeli
- ➡ Hortum birleştirme noktaları uygun şekilde bağlanmalı ve sabitlenmeli.
- ➡ Hava basıncı enerjisiz durumda ayarlanmalı, sonra alet çalıştırılmalı.
- ➡ Hortumları ayıırken önce havayı kesmeli ve basıncı düşürmeli.

- Pnömatik seyyar cihazların kumanda tetikleri uygun şekilde konulmuş olacak ve operatör elini çektiğinde, hava giriş supabı otomatik olarak kapanmalıdır. Bunların basınçlı hava hortumları ve hortum bağlantıları, yapacakları işe uygun ve dayanıklı olmalı ve bunlarla normal onarım dışında bir parça değiştirilirken veya benzeri bir iş yapılrken, hava hortumlarının ana valfları kapatılmalıdır.

Pnömatik çekicilerin pistonları, çalışırken yerlerinden çıkmayacak şekilde yapılmış ve parça fırlamalarına karşı yaylar, güvenlik, kancaları veya benzerleriyle korunmuş olmalıdır. Pnömatik çekicielerden parçalar basınçlı hava ile fırlatılarak çıkarılmamalıdır.

→ Pnömatik keskilerle perçin başı kesilirken, kesilen perçin başlarının bir tel sepette düşmesi sağlanacak ve bu işlerde çalışanlara, baş ve gözlerin korunması için uygun koruyucu araçlar verilecektir.

Basınçlı çivi çakma tabancalarının tetiklerinde güvenlik tertibatı ve namlularında, parça fırlamalarına karşı, koruyucu bir huni bulunacaktır.

Basınçlı Hava ile Temizlik

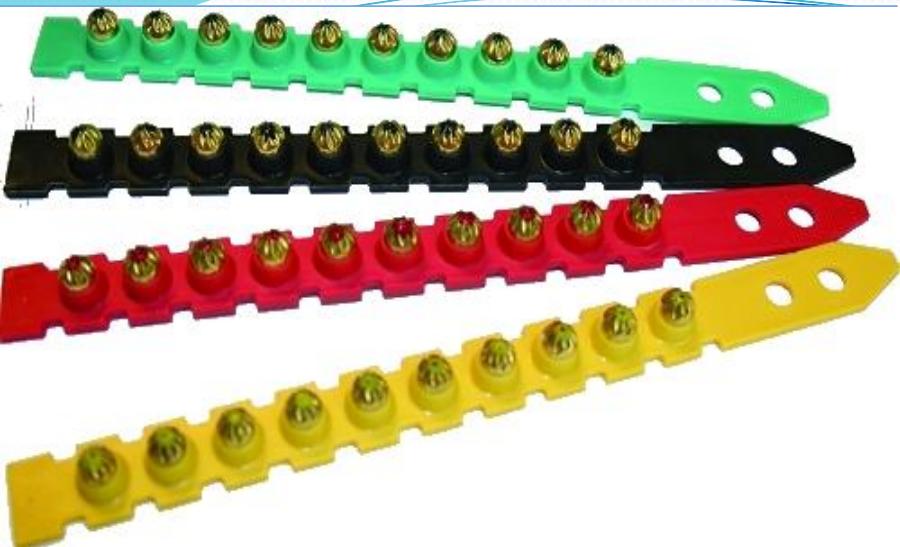

- Basınçlı hava, ucunda tetikli tabanca olmadan temizlik için kullanılmamalı
- İstisna – Uygun parça koruması olması ve kişisel koruyucular kullanılması durumunda 30 p.s.i. (yaklaşık 1.7 BAR) altında izin verilebilir.
- İşçinin aletten çıkan havayı soluması önlenmeli.

Sıvı Yakıtlı Aletler

- Genelde benzinlidir.
- Ana tehlike – yakıt buharları
- Açık alev yasağı uygulanmalıdır
- Yalnızca onaylanmış yakıt bidonları kullanılabilir
- Sıvı yakıtlı aletlerin deposu doldurulmadan önce motoru durdurulmalı ve soğuması beklenmeli

Barutlu Çivi Çakma Makinesi

Kapsül Tipi	27 kalibre, 6,8 mm x 11 mm, şerit kapsül
Makine Uzunluğu	350 mm
Çivi Tipi	KLÇQD marka çivi
Maksimum Çivi Uzunluğu	72 mm
Ağırlığı	3,2 kg

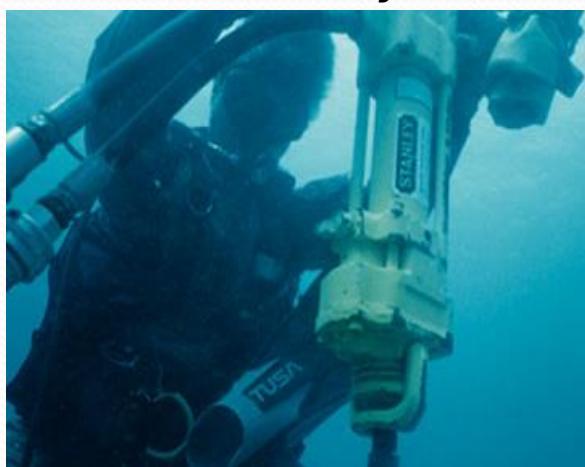
Hidrolik pompa

HİDROLİK SIKMA PENSESİ

Hidrolik sualtı çekici

Hidrolik beton kesici

Kasetli Hidrolik Tork Anahtarları

Lokmalı Hidrolik Tork Anahtarları

Krikolar

Krikoyu kurmadan önce yapılacak kontroller:

- ➡ Tabanı sağlam ve düz zeminde mi?
- ➡ Merkezlenmiş mi?
- ➡ Krikonun kafası düzgün yüzeyde mi?
- ➡ Kaldırma yükünü dengeli mi ?

Muntazam olarak yağlanmalı ve her kullanımından önce muayene edilmeli

Krikolar - Kapasite

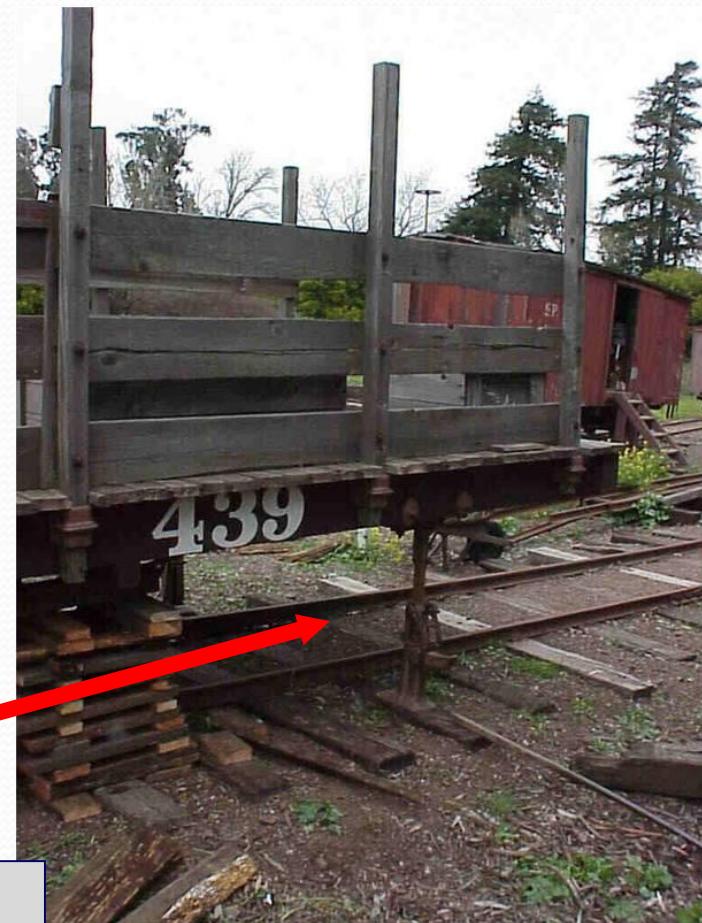

- ➔ Üretici tarafından tavsiye edilen kapasite criko üzerine yazılmalı ve bu miktar aşılmamalıdır
- ➔ Tüm krikolarda bitiş işaretini olmalıdır ve bu seviye geçilmemelidir

Krikolar - Takozlama

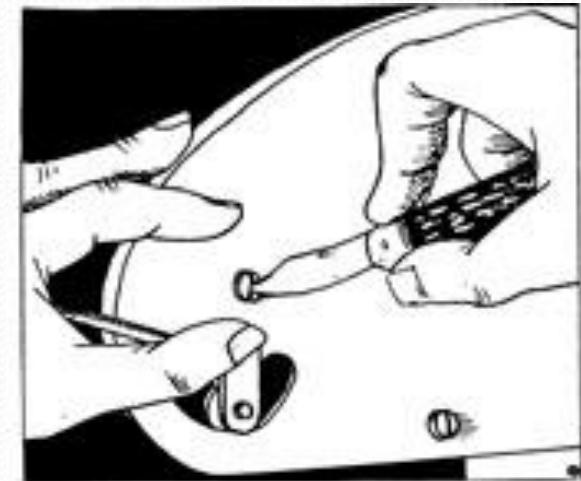
Kaldırılan yük vakit geçirmeden takozlanmalı
Zemin düzgün değil ise kayma tehlikesine
karşı krikonun tabanına veya başlığının
üzerine takoz yerleştirilmeli

**Kriko düzgün zemine yerleştirilmiş ve devrilme riskine
karşı takozlanmış**

Şekilde bir işçinin makinanın bir bölümünde vida ayarı yapması görülmektedir.

- Görüldüğü gibi vidanın ayarını cep bıçağı ile yapmaktadır.
- Bu işçinin her an yaralanma olasılığı vardır.
- Hatta, iş için uygun el aleti kullanılsa bile, eğer el aleti doğru olarak kullanılmamışsa, yaralanmaya neden olur.
- El aletlerini uygun kullanmak için gerekli bilgiye genellikle önem verilmez. Halbuki, el aletleri doğru olarak kullanılmadığı zaman, bir çok yaralanma oluşturur.

- Şekildeki işçi, sol eli ile

bir tahta parçasını

tutarak tornavida ile

vidayı sıkıştırmaktadır.

- Vidayı çevirmeye

başladığında, tornavida

kayarak sol eline

çarparsa, ciddi

yaralanmaya neden

olabilirler.

Şekilde işçi bir mil üzerindeki koruyucu örtüyü kesmektedir.

Mili dönmemesi için eli ile sıkıca tutmaktadır.

Bu adamın herhangi bir yaralanma olasılığı var mıdır, neden?

Bıçak keskin, bu nedenle elinden kayarak bir yerini kesebilir.

Bıçak d

Bıçak b

Şekilde, işçi vida somununu gevşetmek için, somun anahtarını elle aşağı doğru itmektedir.

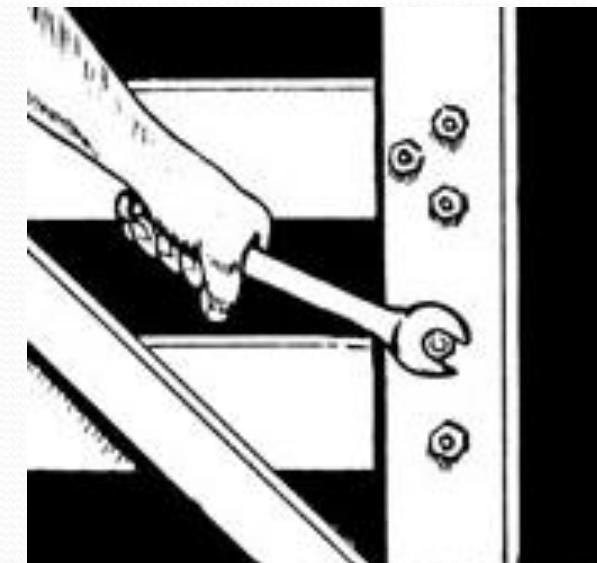
Bu bir güvenliksiz durumdur.

Çünkü vida somunu aniden gevşerse dengesini kaybederek elini yaralayabilir.

El aletleri seçilirken, ilk önce iş için uygun el aleti seçilmiş seçilmediği kontrol edilmelidir.

Daha sonra el aletinin kullanılmasını doğru olarak bildiğimize emin olmamız gereklidir.

El aleti kullanılmadan önce, güvenlik koşullarına uyup uymadığından da emin olmak için zaman zaman kontroledilmelidir.

- Şekillerde de görüldüğü gibi, çok sayıda kaza ve yaralanmaya;
- El aletlerinin yüksek yerlerden aşağıya düşmesi,
- Keskin ve sivri el aletlerinin cepte taşınması, veya
- El aletlerinin takım çantasına gelişü güzel bırakılması neden olmaktadır.
- İş bitiminde veya iş yapıılırken aletin bırakılması gerekiğinde, el aleti güvenli bir yere konulmalıdır.

- Şekildeki kişinin kurşun kalemi almak için uzandığını kabul edelim.
- Anlaşılacağı gibi, kalemlerin üzerinde duran ağızı açık bırakılmış maket bıçağının elini yaralama olasılığı vardır.

Özet

Tehlikeler genelde uygun olmayan alet kullanımı veya aşağıdaki koruma tekniklerinin kullanılmamasından ortaya çıkar:

- ➡ Kullanmadan önce aletin kontrol edilmemesi
- ➡ KKD (Kişisel Koruyucu Donanım) kullanılmaması
- ➡ Muhafazaların takılmaması
- ➡ Aletin uygun şartlarda saklanması
- ➡ Üretici limitlerinin aşılması

- 30065/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
- 30/12/1989 tarihli ve 89/655/EEC sayılı,
- 5/12/1995 tarihli ve 95/63/EC sayılı,
- 27/6/2001 tarihli ve 2001/45/EC sayılı Avrupa Birliği

Direktifleri

- İş ekipmanlarının kullanımında sağlık ve güvenlik şartları yönetmeliği

Resmi Gazete Tarihi: 25.04.2013 Sayısı: 28628

- Makine Emniyeti Yönetmeliği

(Resmi Gazete Tarihi: 03/03/2009 Sayısı: 27158)

Tornavida ile çalışma yapılırken genel olarak uyulacak aşağıdaki tedbirlerden hangisi yanlıştır?

- a-Vida başına göre uygun tornavida seçilmeli
- b-Tornavida ucu keski ucu gibi bilenmeli
- c-Tornavidaya çekiçle vurulmamalı
- d-Malzeme kol üstünde veya bacakta tutularak tornavida kullanılmamalı

Tornavida ile çalışma yapıılırken genel olarak uyulacak aşağıdaki tedbirlerden hangisi yanlıştır?

- a-Vida başına göre uygun tornavida seçilmeli
- b-Tornavida ucu keski ucu gibi bilenmeli**
- c-Tornavidaya çekiçle vurulmamalı
- d-Malzeme kol üstünde veya bacakta tutularak tornavida kullanılmamalı

Anahtarlar ile çalışma yapılırken genel olarak uyulacak aşağıdaki tedbirlerden hangisi yanlıştır?

- a-Ağzı bozulmuş anahtar kullanılmamalı
- b-Anahtar çekerek değil iterek kullanılmalı
- c-Küçük anahtarlar fazla zorlanmamalı
- d-Anahtar başka amaçla kullanılmamalı

Anahtarlar ile çalışma yapılırken genel olarak uyulacak aşağıdaki tedbirlerden hangisi yanlıştır?

- a-Ağzı bozulmuş anahtar kullanılmamalı
- b-Anahtar çekerek değil iterek kullanılmalı**
- c-Küçük anahtarlar fazla zorlanmamalı
- d-Anahtar başka amaçla kullanılmamalı

Genel olarak el aletlerinde alınması gereken aşağıdaki önlemlerden hangisi yanlıştır?

- a-Yapılacak işe uygun olmalı
- b-Sapları uygun olmalı, kolayca çıkmalı, çatlak kırık olmalı
- c-Uygun yerde muhafaza edilmeli
- d-Bakımlı olmalı

Genel olarak el aletlerinde alınması gereken aşağıdaki önlemlerden hangisi yanlıştır?

- a-Yapılacak işe uygun olmalı
- b-Sapları uygun olmalı, kolayca çıkmalı, çatlak kırık olmalı**
- c-Uygun yerde muhafaza edilmeli
- d-Bakımlı olmalı

Eğeler ile çalışma yapılırken genel olarak uyulacak aşağıdaki tedbirlerden hangisi yanlıştır?

- a-Metal bileziği bulunan sağlam sapları olmalı
- b-Eğeler manivela gibi kullanılmamalı
- c-Küçük eğeler fazla bastırılmalı
- d-Eğelerden zimba keski vs.
yapılmamalı

Eğeler ile çalışma yapılırken genel olarak uyulacak aşağıdaki tedbirlerden hangisi yanlıştır?

- a-Metal bileziği bulunan sağlam sapları olmalı
- b-Eğeler manivela gibi kullanılmamalı
- c-Küçük eğeler fazla bastırılmalı
- d-Eğelerden zimba keski vs. yapılmamalı

Aşağıdakilerden hangisi bileme ve taşlama çarklarının kullanımında meydana gelen kaza sebepleri arasında yer almaz?

- a. Elektrik motorunun topraklanmaması
- b. Toz ve çapakların elle temizlenmesi
- c. Hasarlı çarkların kullanılması
- d. Sağlam tutulduğundan dengesiz salınımılar yapmaması

Aşağıdakilerden hangisi bileme ve taşlama çarklarının kullanımında meydana gelen kaza sebepleri arasında yer almaz?

- a. Elektrik motorunun topraklanmaması
- b. Toz ve çapakların elle temizlenmesi
- c. Hasarlı çarkların kullanılması
- d. Sağlam tutulduğundan dengesiz salınımılar yapmaması

Aşağıdakilerden hangisi matkapların kullanılması sırasında meydana gelebilecek iş kazaları ve sebepleri arasında yer almaz?

- a. Matkap ucunun matkaba gevşek ve uzun bağlanması sonucu ucun yerinden fırlaması
- b. Matkapla çalışma sırasında kollu elbise giyilmemesi
- c. Titreşim ve sese karşı iyi korunma sağlanmalıdır
- d. Malzeme cinsine göre matkap ucu seçilmemesi

Aşağıdakilerden hangisi matkapların kullanılması sırasında meydana gelebilecek iş kazaları ve sebepleri arasında yer almaz?

- a. Matkap ucunun matkaba gevşek ve uzun bağlanması sonucu ucun yerinden fırlaması
- b. Matkapla çalışma sırasında kollu elbise giyilmemesi
- c. Titreşim ve sese karşı iyi korunma sağlanmalıdır
- d. Malzeme cinsine göre matkap ucu seçilmemesi

Aşağıdakilerden hangisi atölye düzeni ile ilgili dikkat edilecek genel hususlar arasında yer almaz?

- a. Takım dolapları tezgâh aralarındaki geçitleri kapamalı
- b. Dikine duran malzemelerin devrilmemesi için tedbir almalı
- c. Malzemeler takılıp düşme tehlikesi olmayacak şekilde depo edilmeli
- d. Tezgâhlar sıkışık ve gelişigüzel yerleştirilmemeli

Aşağıdakilerden hangisi atölye düzeni ile ilgili dikkat edilecek genel hususlar arasında yer almaz?

- a. Takım dolapları tezgâh aralarındaki geçitleri kapamalı
- b. Dikine duran malzemelerin devrilmemesi için tedbir almalı
- c. Malzemeler takılıp düşme tehlikesi olmayacak şekilde depo edilmeli
- d. Tezgâhlar sıkışık ve gelişigüzel yerleştirilmemeli

**Manivela ve sökme aletleri ile çalışma
yapılırken genel olarak uyulacak aşağıdaki
tedbirlerden hangisi yanlıştır?**

- a. Sert çelikten yapılmamalı
- b. Destek olarak tahta, plastik veya yumuşak malzeme kullanılmamalıdır.
- c. Yapılacak işe uygun seçilmeli
- d. Bu aletler kullanılırken kayarak diğer şahıslara zarar verilmemeli

**Manivela ve sökme aletleri ile çalışma
yapılırken genel olarak uyulacak aşağıdaki
tedbirlerden hangisi yanlıştır?**

- a. Sert çelikten yapılmamalı
- b.** Destek olarak tahta, plastik veya yumuşak malzeme kullanılmamalıdır.
- c. Yapılacak işe uygun seçilmeli
- d. Bu aletler kullanılırken kayarak diğer şahislara zarar verilmemeli